

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

20 aprilie 2017

**Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

Varianta 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de patru ore.**

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Redactați un eseu de 600 – 900 de cuvinte, în care să motivați, formulând două argumente, apartenența la un curent cultural/literar sau la o orientare/mișcare culturală/literară a unui text poetic aparținând lui George Bacovia, valorificând două referințe critice sau de istorie literară.

20 de puncte

B. Prezentați complementul indirect.

20 de puncte

În elaborarea răspunsului, veți avea în vedere:

- menționarea unei trăsături definitorii a complementului indirect;
- ilustrarea, cu câte un exemplu, a patru părți de vorbire prin care poate fi exprimat complementul indirect/clase de substituție ale complementului indirect;
- exemplificarea, prin câte un enunț, a patru tipuri de regenți ai complementului indirect;
- precizarea a două aspecte legate de punctuația complementului indirect.

C. Citiți următorul text:

20 de puncte

... să scriu? [...] Aparent, n-ar fi nimic nou, nimic din ceea ce nu se știe, doar o părere despre suferințele, neliniștile și întrebările mele, identice sau asemănătoare cu ale altora din această parte de lume. O simplă părere ... Firește că, în cei 7 000 de ani de istorie umană, milioane sau poate miliarde de oameni au pățit la fel, au ieșit eliberați dintr-o noapte pentru a reintra din necunoștință, la puțină vreme, într-o alta și mai cumplită; cauzele, dar și soluțiile de ieșire sunt mereu aceleași, numai că memoria este extrem de scurtă și, din păcate, nimic nu se prea învață din asemenea experiențe; se pare că fiecărei generații îi este destinat câte un Waterloo. Dar [...] trebuie să scriu ca și cum numai eu aș deține adevărul, de parcă nimeni, nici înainte, nici după mine nu-l va putea descoperi și spune ... Din alte unghiuri privite, însă, cât pot părea de ridicole asemenea strădani! Sau de tragice ... Lucid și treaz să stai în fața hârtiei ... ca acei soldați japonezi uitați prin cine știe ce insule din Pacific ... Războiul, pentru ei, nu s-a terminat, continuă ... Semeni de-ai noștri colindă spațiul cosmic, pe numeroase astre apropiate sau mai îndepărtate, diverse ființe raționale ne studiază ca pe niște biete insecte, sau nici măcar nu ne mai studiază, gândirea lor a îndepărtat poate orice pată obscură din istoria Universului, alte surse de energie, alte țeluri, alt mod de a gândi, alte lumini înainte și în urmă, în timp ce atâția dintre noi, pierduți în grota aceasta fizică și metafizică, refuză și ceea ce s-a descoperit mai valoros în imediata noastră vecinătate, și ceea ce ar putea fi, cu un mic efort, accesibil oricui. Ce soartă ciudată! Să scrii cu orice preț, fiindcă așa trebuie. Să te simți în interiorul unui coșmar și să fii obligat să-l descrii, să înveți la nesfârșit tabla înmulțirii în timp ce alții au ajuns la a nu știu câta generație de calculatoare, să fii obligat să propovăduiești la nesfârșit alfabetul, dar să nu reușești niciodată să treci dincolo de el, să convingi că nu reurcarea în copac este soluția, ci coborârea cât mai rapidă a celor care au mai rămas ... Să scriu, așadar, nu pentru a fi în rând cu alții, deși exact asta vreau și, probabil, chiar aș reuși, ci de dragul iluziei că mai poți fi util celor din jur. A scrie, adică a te opune cu toată energia morții psihice, dar și celeilalte, căreia numai în acest fel i te poți sustrage. A spune fără teamă exact ceea ce crezi și pentru că memoria hârtiei este unicul mijloc de apărare împotriva brutelor – mijloc de care, ciudat, ele țin seama –, forța care le reașază la locul convenit în menajeria istoriei.

Augustin Buzura, *Drumul cenușii*

Scrieți răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Numiți o funcție a comunicării identificată în textul dat, prezentând rolul ei în fragment. **2 puncte**
2. Transcrieți două cuvinte care să conțină vocale în hiat din următoarea secvență: *Războiul, pentru ei, nu s-a terminat, continuă ... Semeni de-ai noștri colindă spațiul cosmic, pe numeroase astre apropiate sau mai îndepărtate, diverse ființe raționale ne studiază ca pe niște biete insecte.* **2 puncte**
3. Explicați modul de formare a fiecăruia dintre următoarele cuvinte: *firește, așadar.* **2 puncte**

4. Motivați utilizarea virgulei în secvența: *Să scrii cu orice preț, fiindcă așa trebuie.* **2 puncte**
5. Precizați ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate: *Din alte unghiuri privite, însă, cât pot părea de ridicole asemenea strădani! Sau de tragice ...* **2 puncte**
6. Exemplificați, prin enunțuri, alte două valori morfologice ale cuvântului o, precizându-le. **2 puncte**
7. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *se pare că fiecărei generații îi este destinat câte un Waterloo.* **2 puncte**
8. Prezentați, în 50 – 70 de cuvinte, rolul verbelor la modul conjunctiv în textul dat. **2 puncte**
9. Transcrieți două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Dar [...] trebuie să scriu ca și cum numai eu aș deține adevărul, de parcă nimeni, nici înainte, nici după mine nu-l va putea descoperi și spune.* **2 puncte**
10. Comentați, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *... să scriu? [...] Aparent, n-ar fi nimic nou, nimic din ceea ce nu se știe, doar o părere despre suferințele, neliniștile și întrebările mele, identice sau asemănătoare cu ale altora din această parte de lume. O simplă părere ...* **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Alegeți una dintre următoarele secvențe din programele școlare în vigoare:

4. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse

	Competențe specifice	Conținuturi asociate
4.1	redactarea textelor cu destinații diverse	– structurarea detaliilor în jurul ideii principale; – redactarea unor scrisori și anunțuri; – rezumatul unui text citit (literar și nonliterar); aprecieri personale referitoare la textele epice și lirice studiate; – relatarea unor fapte/întâmplări; *prezentarea unor informații privitoare la realitatea înconjurătoare; – motivarea unor opinii, pornind de la diverse teme discutate în clasă, de la texte studiate sau fapte/persoane din realitate; – descrierea de tip tablou și de tip portret; povestirea unor texte narative/filme văzute etc.

Programe școlare de limba și literatura română pentru clasele a V-a – a VIII-a,
aprobate prin ordin al ministrului nr. 5097/09.09.2009, clasa a VI-a

3. Argumentarea în scris și oral a unor opinii în diverse situații de comunicare

	Competențe specifice	Conținuturi asociate
3.3	argumentarea unui punct de vedere privind textele studiate	– tehnica argumentării – discurs argumentativ oral și scris

Programa școlară de limba și literatura română pentru clasa a IX-a, ciclul inferior al liceului,
aprobată prin ordin al ministrului nr. 5099/09.09.2009

Prezentați, pe baza secvenței alese, modul în care se formează/dezvoltă competența specifică.

În prezentarea demersului didactic, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea unui element de conținut asociat competenței specifice date; **4 puncte**
- explicarea relației dintre competența specifică dată și elementul de conținut ales; **4 puncte**
- detalierea unei activități de învățare, relevante pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date; **4 puncte**
- elaborarea a doi itemi de tip diferit (obiectivi/semiobiectivi/subiectivi) pentru evaluarea modului în care s-a format/dezvoltat competența specifică dată. **4 puncte**

Notă! Se acordă **14 puncte** pentru redactare (utilizarea limbii literare și a limbajului de specialitate, organizarea ideilor în scris, ortografie, punctuație).